

[1997] 1 एस.सी.आर 840.

श्री राम प्रकाश

-विरुद्ध

श्रीमती चरण कौर आणि एक

3 फेब्रुवारी, 1997

[के. रामास्वामी आणि जि. टी. नानावटी, जे. जे.]

दिवाणी प्रक्रिया संहिता, 1908 :

कलम 11 - रेस जुडिकाटा - दावा - याचिकाकर्त्याविरुद्ध फेटाळण्याचा हुकूमनामा - ज्या अपीलाविरुद्ध त्याने दुसरे अपील दाखल केले होते त्या अपीलात रेस जुडिकाटा म्हणून काम करेल.

दिवाणी अपील अधिकारिता : 1997 ची विशेष अनुमती याचिका (सी) क्रमांक 1523.

1987 च्या आर. एस. ए. क्रमांक 215 मधील हिमाचल प्रदेश उच्च न्यायालयाच्या दिनांक 18.9.96 रोजीच्या न्यायनिर्णय आणि आदेशावरून.

याचिकाकर्त्यासाठी ए. के. गोयल आणि श्रीमती शीला गोयल.

न्यायालयाचा पुढील आदेश देण्यात आला.

ही विशेष अनुमती याचिका हिमाचल प्रदेश उच्च न्यायालयाच्या दिनांक 18 सप्टेंबर 1996 रोजी दिलेल्या 1987 च्या दुसरे अपील क्रमांक 215 मधील न्यायनिर्णयावरून उद्भवली आहे. हे मान्य आहे की, याचिकाकर्ते आणि उत्तरवादींनी एकमेकांविरुद्ध नुकसान भरपाईचा दावा करत दिवाणी दावे दाखल केले होते. याचिकाकर्त्याचा दावा फेटाळण्यात आला आणि उत्तरवादींचा दावा देखील ट्रायल कोर्टाने फेटाळला, परंतु उत्तरवादींनी दाखल केलेल्या अपील मान्य करण्यात आली आणि 24,875 रुपयांची वसुली करण्याचा आदेश देण्यात आला. याचिकाकर्त्याने हुकूमनाम्याच्या विरोधात दुसरे अपील दाखल केले जे स्वीकारण्यात आले. तथापि , याचिकाकर्त्याने त्याच्या नुकसान भरपाईच्या दाव्याविरुद्ध दुसऱ्या अपीलमध्ये ही बाब ठेवली नाही आणि त्याच्याविरुद्ध मंजूर झालेल्या नुकसान भरपाईच्या हुकूमनाम्याविरुद्ध अपील दाखल करण्यात तो समाधानी होता. निष्कर्ष नोंदवताना उच्च न्यायालयाने पुढीलप्रमाणे निर्णय दिला आहे.

" अशा प्रकारे, उपरोक्त तथ्यात्मक तसेच कायदेशीर प्रस्तावाच्या आधारे, हे सुरक्षितपणे सांगितले जाऊ शकते की जेथे दोन संबंधित दाव्यांचा एकत्र खटला चालवला गेला आहे आणि एका दाव्यात नोंदवलेले निष्कर्ष अपील नसल्यामुळे अंतिम झाले आहेत, तर दुसऱ्या दाव्यात नोंदवलेल्या निष्कर्षाविरुद्ध अपील निश्चितपणे रेस जुडिकाटाच्या तत्वांद्वारे प्रतिबंधित केले जाईल. देशाच्या सर्वोच्च न्यायालयाने ठरवलेल्या वरील उद्धृत प्रकरणांच्या कायद्याचे हे अनुपात आहे. अशाप्रकारे, अपीलच्या इतर पैलूंमध्ये जाण्याची अजिबात गरज नाही, विशेषतः वस्तुस्थितीच्या बाजूने, वर तपशिल दिल्याप्रमाणे, सध्याच्या अपीलकर्त्याने अपील न केलेला हुकूमनामा, प्रथम अपीलीय न्यायालयाने पारित केलेला, पक्षकारांमध्ये अंतिम झाला आहे, ज्याने सध्याच्या अपीलच्या समर्थनीयतेसाठी कायदेशीर अडथळा निर्माण केला आहे ज्याद्वारे इतर दाव्यांमध्ये पारित केलेल्या हुकूमनाम्यावर हल्ला केला गेला आहे. "

हे स्पष्ट होईल की याचिकाकर्ते आणि उत्तरवादींचे दावे दाव्यांच्या एकाच कारणावरून उद्भवले आहेत आणि गैरव्यवहार किंवा गैरवर्तणुकीमुळे उत्तरवादींना नुकसान भरपाई दिली गेली होती असा अपील न्यायालयाचा निष्कर्ष अंतिम होण्यास परवानगी दिली गेली आहे, विशेष अनुमती याचिकेचा विषय असलेल्या हुकूमनाम्यावर हल्ला केला जाऊ शकत नाही. तोच प्रश्न थेट वादात होता आणि दोन्ही दाव्यांचा विषय होता. ती अंतिम होण्यास परवानगी देण्यात आली आहे, तीला अंतिमता प्राप्त झाल्यामुळे त्यात प्रवेश करता येणार नाही, याचिकाकर्त्याने दावा फेटाळण्याच्या अपीलविरुद्ध कोणतेही अपील दाखल केलेले नाही. ही परिस्थिती लक्षात घेता, उच्च न्यायालयाने असा निष्कर्ष काढला की याचिकाकर्त्याविरुद्धचा दावा फेटाळण्याचा हुकूमनामा सी. पी. सी. च्या कलम 11 च्या रेस जुडिकाटा या सिद्धान्ता नुसार, ज्याच्या विरोधात याचिकाकर्त्याने दुसरे अपील दाखल केले आहे, त्या अपीलमधील न्यायालयीन आदेश म्हणून काम करेल.

त्यानुसार विशेष अनुमती याचिका फेटाळली जाते.

जी. एन.

याचिका फेटाळण्यात आली.

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरीता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबाजवणीकरीता वैध मानला जाईल."